

POSTANOWIENIE

Dnia 6 września 2024 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Dariusz Kala

w sprawie **R. K.**

oskarżonej o czyn z art. 284 § 2 k.k. w zw. z art. 294 § 1 k.k. i in.

po rozpoznaniu w Izbie Karnej na posiedzeniu w dniu 6 września 2024 r.

wniosku Sądu Okręgowego w Słupsku

z dnia 31 lipca 2024 r., sygn. akt II K 78/22

o przekazanie sprawy do rozpoznania innemu sądowi równorzędnemu,
na podstawie art. 37 § 1 k.p.k.

postanowił:

**przekazać powyższą sprawę do rozpoznania Sądowi
Okręgowemu w Poznaniu.**

UZASADNIENIE

Sąd Okręgowy w Słupsku, któremu sprawa - zainicjowana aktem oskarżenia skierowanym przeciwko R. K. o czyn z art. 284 § 2 k.k. w zw. z art. 294 § 1 k.k. i in. - została przekazana do rozpoznania na mocy postanowienia Sądu Apelacyjnego w Krakowie z dnia 21 listopada 2022 r., sygn. akt II AKo 151/22, wydanego w trybie art. 36 k.p.k., na podstawie art. 37 § 1 k.p.k., zwrócił się do Sądu Najwyższego o przekazanie tej sprawy do rozpoznania innemu sądowi równorzędnemu.

W uzasadnieniu swojego wniosku wskazał m.in., że o wystąpienie do Sądu Najwyższego o przekazanie sprawy do rozpoznania innemu sądowi równorzędnemu, zwróciła się obrońca oskarżonej – adwokat M. G., która powołała

się m.in. na fakt, że przeciwko sędzi Sądu Apelacyjnego w [...] H.R. oraz sędziemu Sądu Apelacyjnego w [...] w stanie spoczynku W.G., zostało złożone zawiadomienie o popełnieniu przestępstwa na szkodę oskarżonej.

Sąd *meriti* zwrócił także uwagę na załączone do akt sprawy dokumenty, wśród których znajduje się m.in. zawiadomienie o możliwości popełnienia czynów zabronionych z art. 231 k.k. w zw. z art. 228 k.k. przez ww. sędzię Sądu Apelacyjnego w [...], sędziów Sądu Okręgowego w B. oraz prokurator Prokuratury Krajowej, a także - w zakresie czynu z art. 228 k.k. - przez sędziego Sądu Okręgowego w K. Zawiadomienie to złożyły w dniu 8 października 2023 r. R. K. i K. Ponadto sąd zwrócił uwagę na skierowane do M. G. zawiadomienie o wszczęciu, postanowieniem prokuratora z dnia 7 lutego 2024 r., śledztwa „w sprawie podejrzenia popełnienia przestępstwa przez sędziego Sądu Apelacyjnego w [...] tj. o czyn z art. 231 § 1 k.k.”

Ponadto organ wnioskujący wskazał, że w sprawie „oprócz pokrzywdzonego, głównymi świadkami są sędzia Sądu Apelacyjnego w [...] H.R. oraz - według wyjaśnień oskarżonej - jej były partner A. H.”. Sąd podniósł też, że zarzuty „stawiane przez oskarżoną” sędziom Sądu Apelacyjnego w [...] (sędzi H.R. oraz sędziemu W.G.), będącego sądem nadrzędnym nad sądem rozpoznającym sprawę oraz występowanie sędzi H.R. w charakterze świadka dowodzą, że rozpoznanie tej sprawy w apelacji gdańskiej tak w opinii publicznej, jak i stron i innych osób występujących w sprawie, mogłoby wywołać usprawiedliwione racjonalnymi względami wątpliwości co do zdolności jej obiektywnego rozpoznania przez sąd miejscowo właściwy.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Wniosek zasługiwał na uwzględnienie.

Nie ulega wątpliwości, że w przedmiotowej sprawie złożony układ zasłóści faktycznych pomiędzy oskarżoną, a sędzią Sądu Apelacyjnego w [...] (tj. sądu nadrzędnego nad sądem rozpoznającym sprawę, do którego właściwości funkcjonalnej należy rozpoznawanie środków zaskarżenia od decyzji procesowych wydanych przez sąd wnioskujący i jego organy), będącą jednym z najistotniejszych świadków w sprawie, może wywoływać tak u stron, jak i u zewnętrznych obserwatorów uzasadnione wątpliwości co do zdolności Sądu Okręgowego w Słupsku

do obiektywnego rozpoznania sprawy. Pamiętać zaś należy, że pod pojęciem „dobro wymiaru sprawiedliwości”, użytym na gruncie przepisu art. 37 § 1 k.p.k., trzeba także rozumieć potrzebę ukształtowania (tak u stron, jak i w opinii społecznej) przekonania o obiektywnym działaniu sądów i ich bezstronności w rozpoznaniu każdej, choćby incydentalnej, sprawy.

Rozwijając ten wątek wskazać należy, że nie tylko w odbiorze uczestników procesu, ale i osób postronnych, sytuacja, w której sąd podległy musi oceniać wiarygodność zeznań jednego z sędziów sądu nadrzędnego i wydawać orzeczenie wieńczące postępowanie karne w sprawie oskarżonej, która z ww. sędzią pozostaje (po latach utrzymywania przyjacielskiej relacji) w konflikcie, a czego wyrazem jest m.in. złożone przez oskarżoną, wyżej opisane zawiadomienie o przestępstwie, może być uznana za generującą obawy, co do obiektywizmu sądu. Oceny i decyzje podejmowane w tym obszarze siłą rzeczy będą bowiem dotyczyły ww. sędzi (i innych osób - przynajmniej według deklaracji oskarżonej - z nią związanych), a to może rodzić wątpliwości, czy i na ile na wspomniane oceny i decyzje wpłynęła okoliczność, że ww. osoba jest sędzią sądu nadrzędnego, w stosunku do której oskarżona złożyła zawiadomienie o przestępstwie. Dodatkowym obciążeniem jest i to, że zarzuty kierowane przez oskarżoną i jej obrońcę dotyczą również - aktualnie pozostającego w stanie spoczynku – sędziego Sądu Apelacyjnego w [...], który przez wiele lat orzekał w wydziale karnym tego sądu. Jest przy tym oczywiste, że wydając uzasadniane postanowienie, Sąd Najwyższy nie mógł nie zwrócić uwagi na fakt, że w przypadku zaskarżenia orzeczenia rozstrzygającego o przedmiocie procesu (podobnie będzie z zaskarżaniem rozstrzygnięć incydentalnych) w tej sprawie, to właśnie Sąd Apelacyjny w [...] wystąpi jako sąd odwoławczy i wówczas kwestia obaw, co do możliwości obiektywnego rozpoznania sprawy przez organ orzekający, stanie się jeszcze bardziej wyrazista.

Zasadność powyższych tez potwierdzają wywody zawarte w obszernym uzasadnieniu postanowienia wydanego przez organ wnioskujący.

Kierując się przywołaną wyżej argumentacją, Sąd Najwyższy doszedł do przekonania, że zachodzą przesłanki do uwzględnienia wniosku Sądu Okręgowego w Słupsku i przekazania sprawy do rozpoznania sądowi położonemu poza obszarem apelacji [...], tj. Sądowi Okręgowemu Poznaniu.

Uwzględniając powyższe, Sąd Najwyższy orzekł jak w części dyspozytywnej postanowienia.

[PGW]

[ms]